

Murska Straža

Glasilobmejnih Slovencev.

Uredništvo in upravništvo v Radgoni, Murska ulica št. 184. — Rokopisi se ne vračajo.

Izhaja vsako soboto zjutraj in stane s poštnino vred do konca leta 1919 8 K, za pol leta 5 K, za četrto leta 2 K 50 vin.

INSERATI: Ena petstolpna petitvrsta 40 vinarjev. Pri večkratni objavi primeren popust.

Vidov dan.

28. junija.

V Stari Srbiji leži slovito Kosovo polje, tolikokrat opevano, tolikokrat oplakano. Tam je Skoplje in Prizren, tam so stari monastiri, »zadužbine« prvih srbskih kraljev in vladarjev. Ni kraja, ki bi bil Srbu tako drag kot Kosovo polje. V najtežjih dneh, ko se je boril s sovražnikom na življenje in smrt, je gledal v duhu njegove sinje obrise, simbol stare slave in moči; v času odmora pa je poslušal slepega goslarja, ki je pod vaško lipo godel o Kosovki devotki, o majki Jugovičev in njenih deveterih sinovih, ki so vsi padli na Kosovem polju za narodno čast in svobodo.

Leta 1371 so Turki prvič zasedli Južno Srbijo in so prisilili tudi ostale srbske vladarje, da so se jim noralo pokoriti. Ljudstvo pa ni moglo prebole te nesreče. Vedno več junakov se je zbiralo okoli kneza Lazara, ki se je pripravljal, da zada Turkom odločilni udarec. Ker so Turki dobivali vedno nove in nove čete iz Azije, je cel narod še enkrat preizkusil svoje moči in se je spustil v odločno borbo. Dne 28. junija 1389 je došlo do velike bitke na Kosovem polju, ki je postala žaloi gra srbskega naroda. Padel je cvet takratne Srbije in Kosovska devotka ni izza te bitke našla nikogar, ki bi ji dal prsten v saborski cerkvi. Srbi so bitko izgubili in ne dolgo potem je bil Turek neomejen gospodar ponosne Srbije.

Na Vardar in na Moravo je padel stoletni mrak. Še solza ni bilo, da bi objokale neizmerno gorje in trpljenje uboge raje. Edin svetel trenutek je bil v kolu pred cerkvijo, ko je slepi goslar godel o stari slavi, o kraljeviču Marku, o Milošu Obiliću, ki je zabodel turškega carja — o Kosovem polju.

Koncem 18. stoletja se je pričelo osvobojenje Srbije, ki je imelo svoj višek v vstaji junaškega Karadjordje, prednika našega sedanjega kralja. Nad Balkanom je svitalo bolj in bolj. Toda Vidov dan je bil maščevan šele leta 1912., ko so srbske čete zasedle Kosovo polje in pognale Turka tja proti Bosporu.

Komaj je minil drugi Vidov dan na svobodnem Kosovem polju, že so novi temni oblaki zakrili njegovo svetlo ozadje. Nastala je svetovna vojna, ki je zapletla nedolžno Srbijo v dolge, do skrajnosti težke boje proti Avstrijcem, Nemcem in Bolgarom. Zopet je zaplakala Kosovska devotka, ko so se srbske čete umaknile čez divje albanske pečine tja proti sinjemu jadranskemu morju.

Letos je 28. junija praznik vstajenja. Osvečeno je Kosovo leta 1289. in leta 1916. Stoletni sovražniki leže premagani na tleh, na njihovem ozadju pa vstaja simbolično Kosovo polje, vstajajo sence starih herojev in borilcev za čast in svobodo.

Letošnji Vidov dan se bo slavil na slovesen način povsod kjer prebivajo Srbi, Hrvati in Slovenci. Spominjali se bomo naše zgodovine, ki je stran za stranjo polna krvi in trpljenja. Toda skozi vse to trpljenje se vleče zlata nit, neuničljiva in vse zmagojoča: naša vera v pravico in ljubezen do svobode. Danes, ko nam evropski mogotci v Parizu pripravljajo nova Kosova polja, je naša vera v končno zmago Stare pravde ravno tako čvrsta in stalna, kot je bila takrat, ko je slepi goslar po žalostni smrti deveterih sinov matere Jugovičev zagodel na svoje javorove gosli:

Hranit ćemo ptice — ždraloviče
naši dvori opustjeti neće,
naše pleme poginuti neće.

Prekmurje — dozorel sad.

Zadnjih štirinajst dni smo čitali v naših časopisih razna poročila iz Prekmurja o boljše-viških grozodejstvih. Dobil sem prepričanje, da so bile te vesti le deloma resnične, večinoma pa — glede strahot — pretirane. Izčrpati hočem izpovedbe zanesljivih mož, ki so prišli in prihajajo neovirano čez Muro na Mursko polje ter slikajo dogodke zadnjih tednov tako verodostojno, kakor so se v resnici odigrali. Kot poznavalec krajev našega ljudstva in razmer v Prekmurju pa tudi lahko opišem položaj, kakršen je danes tamkaj. Storim to enostavno iz prepričanja, da tačas nimajo merodajni krogi popolnoma jasnih nazorov in sodbe o Prekmurju, ki ga je desetorica na pariški mirovni konferenci že prisodila kraljestvu SHS. V Parizu je celo že izšel zemljevid o Prekmurju, vkolikor pripada nam.

Še so nam v spominu dogodki izza prvih dni meseca februarja, ko so mačžarske tolpe napadle in pregnale posadko stotnika Jurišiča. Te tolpe so se držale v Prekmurju do približno srede meseca majnika, dokler se jih vrli prekmurški Slovenci zaradi vedno večje drznosti in pohlepčnosti po tujem blagu niso naveličali. V drugi polovici majnika pa so se prekmurški domačini ojunačili ter so te mačžarske bande kratkomalo razorožili in zaplodili; mnogim so odvzeli celo vrhnjo obleko. Pri svojem naglem umiku so ti Mačžari vzeli seboj zaklopnice topov, ki so bili spravljani v Murski Soboti. Sramotni beg mačžarskih tolp je nato osrednje vodstvo boljševikov ozir. komunistov hotelo maščevati s tem, da je poslalo v Prekmurje okoli 900 boljševikov, večinoma 15—18 letnih fantalinov z dovoljenjem, da smejo tukaj poljubno ropati. V nedeljo dne 1. junija so došli ti mladiči v Soboti, ž njimi tudi prej od tukaj pobegli Mačžari, ki so prinesli nazaj zaklopnice od topov. Nastavili so si topove in so začeli na polje in vasi ob Muri prav živahno streljati. Pomikali so se od Murske Sobote v smeri proti Radgoni. V ondotnih vaseh pa se je dne 2. junija zbralo kakih 350 korajžnih mož in fantov, ki so vseh

Strašni dan.

Ruski spisal K. M. Stanjukovič.

(Dalje.)

Priznanje, da je imel prav, od takega samozvestnega in strašno samoljubnega človeka, kot je bil ta izobražen, v resnici hraber kapetan, kateri ni samo enkrat pokazal za vožnje po morju srčnosti, poguma, hladnokrvnosti in iznajdljivosti pravega mornarja — je omehčalo docela srce skromnega Lavrencija Ivanoviča. Nagloma se ga je lotil nemir in kakor bi se hotel opravičevati ter obenem pravičiti kapetana, je rekel:

»Dovolil sem si to naznaniti vsed tega, Aleksej Petrovič, ker sem sam izkusil, kaj je to severozahodni veter... Ampak v priročniku za ladjevodje ni o tem ničesar...«

»Zdi se mi, da se pripravlja k močnemu vetru!« je nadaljeval kapetan in znižal glas. »Poglejte!« se pristavil, kazaje z glavo oddaljene oblake.

»Začenja smrdeti po burji, Aleksej Petrovič... Čutim, da mi leze kar v noge«, se je pošalil stari kormilar.

»No, ko se razdivja, bomo že na morju... Tam nas lahko pretepe!«

Zopet je sunil močnejši naval vetra in zopet se je vzpenel klipper na verigah kakor razdivjani konj v vajetih.

Kapetan je ukazal, da se spuste zunanji deli jambora.

»Ampak hitreje z paro!« je klical proti stroju. Zunanji deli so bili kmalu spuščeni in z dimnika se je začel valiti dim. Stari kormilar pa je opazoval z vedno večjim nemirom grozeče oblake na horizontu. V resnem nekoliko razdraženem kapetanovem obrazu, v njegovi hoji, gestah in glasu je bilo opaziti nestrpnost. Vsak čas je zvonil v strojarno in vprašal: »Kako je z paro?« ter se očevidno trudil, da bi čimprej pobrisal iz tega nevarnega, z podmorskimi skalami posutega, že v priporočniku za ladje slabo opisanega zaliva.

Veter pa je rastle bolj in bolj. Morali so popustiti verige od sidra, ki so se pri močnem

navalu vetra napenjale kot struna. Klipper se je pomaknil nekoliko dalje proti obali.

III.

Slutnje starega kormilarja niso bile neupravičene.

Komaj je bil čoln privezan, že je se je razdivjala orjaška burja, ena izmed onih, ki ustraši tudi stare, izkušane mornarje.

Slika, katero je kazalo morje, je bila upravnogrozna.

Po nebu, posutem tuintam z modrimi luknjami, so leteli divje in na prvi pogled prav nizko črni, kosmičasti oblaki, ter prekrili vse svinčeno-težko obzorje. Četudi je bilo rano, je vladal kroginkrog nek večerni polumrak. Morje je v pravem pomenu besede zavrelo. Ogromni valovi so se podili in hrupno preganjali drug drugega trčili skupaj pa se razbili na svojih robovih v dijamantni prah, katerega je nosil veter daleč po morju. Grozopolno rjovenje morja je spremljalo satansko tuljenje vetra. Veter je hotel pokazati svojo jezo, da mu stoji parnik na potu

(Dalje prihodnjic).

teh 900 mlečnozobih boljševikov z neodporno silo tirali nazaj proti Murski Soboti. Prekmurci so razpolagali s strojnici in vojnimi puškami, žal da niso imeli mnogo municije. O tej priliki so možje in žene (!) iz občine Krog (Korong) odprli na boljševiške čete tak ogenj iz pušk in strojnic, da so jih čisto zbegali in razkropili; nastal je med njimi največji nered. Tudi boljševiški častniki, kateri so opazovali kroške junake in junakinje, so jo popihali na konjih. Ti častniki so baje povečini nekvalifikovani možakarji. Takrat bi bili boljševiki najbrž odnesli pete v smeri proti Körmendu, a žid v občini Črnci je izdal dejstvo, da je Prekmurcem zmanjkalo streliva; židovsko izdajico je zaveden prekmurski fant ustrelil. — Dne 3. junija so boljševiki obstreljavali iz Sobote, kjer so se bili dan poprej ustavili, s topovi vasi na levem bregu Mure. Prebivalci so se v izogib nesreč poskrili v razna zavetišča — največ v kleti. Nato so prišli boljševiki iz Sobote v vasi in prisilili prebivalce, da so morali z njim na polje. Mnogi možki so pri tem pobegnili v gozdove ob Muri in čez reko na našo stran. — Na polju so boljševiki ločili ženske od moških; prve so poslali nazaj v vas (Krog in Satahovce), moške pa so odgnali v Mursko Sobotu ter jih tam internirali. Isti dan so oropali nekaj hiš v Krogu, dočim so v Črncih, Gradišču, Tropovcih, na Tišini, v Petajncih in na Krajni rekvirirali živila in živino.

V Soboti internirani možki so bili drugi dan tako srditih obrazov, da so dobili boljševiki pred njimi strah ter jih izpustili. Še več: prekmurski orjaki so prisilili boljševike, da so morali kmetom in celo grofu vrniti naplenjeno blago. — Kmalu potem je dospel ukaz, da mora večji del teh mlečnozobnih boljševikov na rumunsko fronto; radi so odšli — pač iz strahu pred jezo Prekmurcev. Kar jih je ostalo, so čisto zbegani in brez pravega vodstva. Lepše priložnosti, da se Prekmurje brez posebnega navora in žrtev končno in res že ob 12. uri zasede, še jugoslovansko vojaštvo ni imelo. Napočil je pravi čas odrešenja prekmurskih Slovencev, naj ga merodajni krogi ne zamudijo! Sad v Prekmurju je dozorel, treba ga je potrgati!

Kraji v Prekmurju so lepi, zemlja je rodovitna, ljudstvo dobrodušno, odkritosrčno, moralno nepokvarjeno, gostoljubno in kljub vsemu 500 letnemu naporu madžarizacije danes narodno zavedno. Skoro brezizjemno se je otrslo v zadnjih mesecih madžarskih vplivov šolske vzgoje, kakor čez noč se je vzbudila v njem splošno krepka staroslovenska samozavest. Ker se more v prostem občevanju s Slovenci tostran Mure ysak dan na lastne oči uveriti, da vlada kraljestvu SHS precej lep red in so ljudje tukaj zadovoljni, zato prekmursko ljudstvo težko in hrepenceče pričakuje dneva svojega odrešenja iz madžarskega robstva, dneva, ko vkoraka v Prekmurje jugoslovansko vojaštvo kot osvoboditelj tamošnjih panonskih Slovencev. Upajte, Prekmurci, da je blizu ta dan, bodite pripravljeni nanj! Pogum v srce, pokonci glavé in puško v roké, vrli prekmurski Slovenci.

Mejaš Florijan.

Gospodarska zadruga.

Skoraj petletna vojska nam je pokazala, da je vse naše gospodarstvo stalo na zelo slabi podlagi. Kupe denarja smo dobivali iz Dunaja in ta se je zbiral po večini pri raznih vojnih dobičkarjih, „mali mož“ — delavec in kmet — pa je obubožal. Danes imamo na eni strani par sto milijonarjev, na drugi pa milijone beračev.

Zato je prav razveseljivo dejstvo, da se je zadnji čas začelo pri nas veliko govoriti o gospodarskih zadrugah, ki bodo pomagale svojim članom za zmerno ceno do njih potrebščin in istotako spravile njih pridelke v pošten denar. Delavec in meščan bi kupil potom zadruga živež naravnost od kmeta in kmet svoje potrebščine naravnost od proizvajalca, brez cele vrste prekupčevalcev, ki sedaj bogatijo od tujega dela.

Da taka gospodarska zadruga, ustanovljena na najširji podlagi, mora uspevati, je brez dvoma. Mnogo je seveda odvisno od tega, kak ustroj bo imela zadruga. Po mojem mnenju bi morala obsegati čim večje okrožje, v naših razmerah Mursko polje, celo Prekmurje in Slovenske gorice, kolikor težijo k Muri, torej vse „Mursko okrožje“. Izkušnja je pokazala, da se lahko razvijajo samo

zadruga z velikim okrožjem, kjer si ljudstvo samo, združeno v zadrugi, nekako monopolizira ves promet. Ena začrnuha prodajalna seveda sama ne more oskrbovati tolikega okrožja in zato bo potrebno, da ima ta prvotna zadruga v vsakem večjem kraju, v vsaki vasi svojo podružnico. Podružnice in ne samostojne zadruga, to pa zato, da je ves promet enotno urejen. Podružnice bi se snovale seveda le polagoma, po potrebi; najprej bo treba zadrugo samo dobro organizirati.

Sedež zadruga mora biti za enkrat v Radgoni, že radi železnice, pa tudi radi Prekmurja. Pozneje, ko dobimo boljše zveze z Jugoslavijo kakor je Ljutomer, Špilje, bo še mogoče gospodarsko težišče pomaknilo drugam, vendar bo Radgona radi trgovine z Nemčijo ohranila svoje mesto. Iz gospodarskega ozira pa moramo že sedaj kar najodločneje zahtevati, da se takoj začne graditi nadaljevanje železnice čez Ljutomer in čim prej pri Ljutomeru most čez Muro.

Veliko odvisen je uspeh zadruga od deležev. Deleži morajo biti taki, da je mogoče pristopiti vsakemu, tudi najubožnejšemu delavcu, vendar pa ob enem toliki, da se nabere dovolj osnovnega kapitala. Mislim, da bi bilo precej primerno določiti delež za srednje posestnike na 100 kron, na velike posestnike po 2 in 3 krat toliko, malim posestnikom, delavcem, malim obrtnikom in viničarjem pa bi se izjemoma lahko dovolil delež po 20 kron, v sili celo na obroke, da vplača dotični znesek v teku enega leta. Pomisliti namreč moramo, da ne bo vedno toliko denarja kakor danes in da bodo prišli zopet časi, ko bo 20 kron za delavca že lepo premoženje. In ravno tem ljudem mora zadruga pomagati in njih sprejeti v svoje okrilje.

Zadruga ne sme delati z velikim dobičkom se ne sme razdeljevati kot dividenda (dobiček), le primerno obrestovanje deležev se lahko dovoli. Ako imamo pri zadrugi čiste namene, o dividendi sploh ne sme biti govora. Gledati moramo, da člani čim ceneje kupujejo in čim dražje prodajajo svoje stvari; to mora biti njihov dobiček in ne tistih par kron dividend, ki bi jih siromaku odtrgali od ust.

In še nekaj: nobene politike v gospodarske stvari! Najprej dajmo našim ljudem kruha, pomagajmo zopet urediti od vojne uničeno gospodarstvo, rešimo naše ljudstvo tujih in domačih izkoriščevalcev in potem, ko bo to vse urejeno, ko ne bo noben naš brat več beračil in trpel pomanjkanja, takrat svobodno strankarstvo vsakemu, ki brez tega ne more živeti. Kdor pa sili v naše gospodarske stvari s politiko in strankarstvom, je sovražnik našega ljudstva in zasluži, da ga sramotno zapodimo iz naših vrst! Gospodarskih organizacij ne bomo nikoli pustili izrabljati v strankarske namene!

F. J.

Poglavje o krivcih vojne.

Član nemške vlade, Erzberger, je izdal tajno spomenico (memorandum), ki je po naključju došla v antantne roke in je vzbudila veliko senzacijo. V tej spomenici piše Erzberger med drugim tudi to, da je treba v prvi vrsti razvneti sovraštvo med novonastalimi državami in za deset ali petnajst let bo Francija, ki je tekom zadnje vojne itak zelo oslabela, pod nemškimi nogami. Zato pozdravlja z velikim veseljem teritorialne spoje med Čehoslovaki in Poljaki, Poljaki in Ukrajinci ter Litvinci; veseli se ruskih homatij, ki so „naše (t. j. nemško) seme“ in pravi, da je treba predvsem uničiti Poljsko, na to pa se zvezati z Rusi, nakar bo Francija z lahkoto poražena in Nemčija bo zopet zagospodovala nad evropskim kontinentom. Če uvažimo, da je bil Erzberger doslej eden zmernejših državnikov Nemčije, tedaj si lahko predstavljamo, kakšen duh vlada navzlic usodnemu porazu med starimi, odkritimi pangermanisti. Duh vojske, duh večnega sovraštva! Samo deset do petnajst let naj počiva orožje, na to pa bi se zopet morala razdivjati vojska, zopet bi morali novi milijoni v prerani grob, novi tisoči zdravil ljudi v armado vojnih invalidov! Zakaj? Zato, ker nekoliko nemških mogotcev hoče imeti pod svojimi nogami Francijo, Poljsko in druge sosedne države. Kaj rečejo k temu nemške matere, žene; kaj pravi nemško ljudstvo?

Politični pregled.

Največjega pomena v tem tednu je odgovor Nemčije na antantne mirovne pogoje. Antanta je zahtevala, da Nemčija odgovori kratko „da“ ali z „ne“. V noči od 19. na 20. junija se je sestal nemški ministrski svet, kjer sta Scheidemann in grof Rantzau izjavila, da sedanja vlada ne more podpisati mirovni pogojev, vsled česar je cel kabinet odstopil. Velika večina nemškega ljudstva pa je odločno za podpis; tudi nemška narodna skupščina je z večino glasov sklenila, da se pogodba podpiše. Predsedstvo nemške ljudstvomlade je prevzel socialni demokrat Bauer, ki se je odločil, da s svojo vlado podpiše mirovno pogodbo.

Ta sklep bo gotovo zelo vplival na Nemško Avstrijo, ki je izročila pretečene dni svoje protipredloge, kjer se skuša po stari navadi oprati in zvrniti krivdo na druge. Antanta bo skoraj gotovo storila z Avstrijo enako kot z Nemčijo; odgovor bo kratek: „da“ ali „ne“. Mirovna konferenca želi, da se vse mirovne pogodbe končajo do 10. julija t. l.

Takrat bomo na jasnem tudi glede jugoslovanskih meja. Zlasti vprašanje celovške kotline razbija glave antantinim diplomatom. Najnovejše poročilo pravi, da se bo celovška kotlina razdelila v dve coni; severno zasedejo nemške čete, južno pa jugoslovanske. Meje bo določil svet četverice. Naši so še vedno v Celovcu.

Skoraj istočasno kot v Nemčiji je izbruhnila ministrska kriza tudi v Italiji, kjer je odstopil kabinet znanega Orlanda. Vzroka tej demisiji ni iskati toliko v zunanjem kot v notranjem položaju Italije. Italijansko ljudstvo je docela sito kapitalistične in imperijalistične klike, ki se drži na površju in ki ni storila ničesar, da bi ublažila ljudsko bedo ter izboljšala skrajno slabe gospodarske in socialne razmere v Italiji. Italija stoji na pragu novih dogodkov, ki bodo za njo tembolj usodni, čim več tujih elementov bo spravila pod sebe.

Tedenske novice.

God kralja Petra I. Dne 29. junija obhaja naš kralj Peter I. svoj prvi god v ujedinjeni kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. Dne 12. julija t. l. se bode slovesno obhaja njegov rojstni dan pa bomo o tej priliki spregovorili kaj več iz življenja našega težko izkušanege vladarja, ki je vse svoje življenje posvetil delu za narodno svobodo in ujedinjenje. Bog ga živi mnoga leta!

Naročnike, ki še niso poravnali naročnine, prosimo, da nam pošljejo čimprej. Novi naročniki naj ne pozabijo pristaviti besedice „nov“ na položnici ali nakaznici.

Osebna vest. G. komisar Ljudevit Klobčič v Radgoni je imenovan za čezelnovladnega tajnika. Čestitamo!

Petrov dan v Radgoni. Radgonski Slovenci prirede v soboto dne 28. junija t. l. ob 19. uri (7. uri zvečer) na vrtu hotela k carju (Genur) družabni večer. Nastopi mešan in moški pevski zbor, kateri ima v programu več krasnih slovenskih skladb, nastopa pa prvičrat v jugoslovanski Radgoni. Vabimo vse Slovence iz mesta in okolice, da se te prireditve polnoštevilno udeležo.

Ta številka našega lista je nekoliko zakasnela, ker smo imeli različne težkoče pri dobavi papirja. Skrbeli bomo, da pridejo prihodnje številke našim naročnikom pravočasno v roke.

Konjska dirka v Ljutomeru. V nedeljo dne 6. julija 1919 se vrši na dirkališču v Ljutomeru konjska dirka. Začetek ob 1/2 14. uri (1/2 2. uri popoldne). Ker je ta dirka prva v svobodni Jugoslaviji, jo namerava dirkalsko društvo prirediti sijajno z vojaško godbo. Po dirki koncert. Natančnejši spored po lepakih. Jugoslovani — sestre in bratje — počastite naše obmejne muropoljske Jugoslovane na ta njihov staro običajni narodni praznik z mnogobrojnim posetom. Sedaj imate lepo priložnost videti te obmejne brate — to vrlo narodnozavedno ljudstvo in njihove krasne čile konje.

Samo 40 vinarjev

stane petstolpna petivrstna za male oglase v »Murski Straži«, najbolj razširjen slovenski list v Prekmurju, Murskem polju in Slovenskih goricah, zato ima tudi oglašanje največji uspeh.

Kupise

Toussant-Langenscheidtova učna pisma (Unterrichtsbrieft) za italijanski jezik, kompletno. Ponudbe z navedbo cene na upravištvu »Murske Straže«.

Krma in Mastin

Da krmo živina, kokoši, pure, goske lažje prebavijo, da je potem meso in mast za uživanje boljša, da je tvoritev jajc in mleka boljša, se primeša krmi enkrat na teden ena pest MASTIN-A. 5 zavitev Mastin-a zadostuje za odgojo in rejo enega vola, krave, svinje, konja za 6 mesecev. Mastin je dobil največje odlikovanje v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. Na tisoč gospodarjev ceni in kupuje ponovno Mastin. Ako ga nima lekarnar ali tvoj trgovec, piši potem z dopisnico po 5 zavitev Mastina za 15 kron, poštnine prosto, na: **Lekarno Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko**, katera z vsako pošto razpošilja naročila na vse strani sveta. 20—5

Miši - Podgane stenice — ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porablja moja najbolj preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 5.—, za podgane in miši K 5.—, osobito ostra pasta za podgane K 6.—, za ščurke K 5.—, posebno močna tinktura za stenice K 5.—, uničevalce moljev, prašek za uši v obleki in perilu, proti mravljam, proti ušem in kurjim očem K 3.—, prašek proti mrčesu K 2.50 in K 5.—, tinktura proti ušem pri ljudeh K 3.—, mazilo za uši pri živini K 2.—, tinktura za bolhe pri pseh K 1.50, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalcev rastlin) K 3.—. Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 46, Petrinjska ulica 3

Trgovci mešane

stroke, drogisti, kramarji itd. sijajno zaslužijo s prodajo Mastin-a pri kmetovalcih. — Za pojasnila treba pisati dopisnico na naslov: **lekarnar Trnkoczy, Ljubljana (Kranjsko)** na sledeči način: »Pošljite mi tiskovine, cene, navodila za porabo Mastin-a, brezplačno. 20—5

Garje,

srebečico, kraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zoper srebečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 5 K. Po pošti 6 K, poštnine prosto. Prodaja in razpošilja s pošto **lekarna Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko.** 30—5

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom)

obrestuje hranilne vloge na knjižice in vloge v tekočem računu brez odpovedi

po 3%,

vloge proti trimesečni odpovedi

po 3 $\frac{1}{4}$ %.

Posojila daje proti zavarovanju na posestva ter na osebni kredit.
Eskompтира trgovske menice ter otvarja kredite trgovcem in obrtnikom v tekočem računu.
Stanje vlog K 15,000.000.—, lastno premoženje nad K 600.000.—.
Račun poštnega čekovnega urada v Ljubljani 10.502. Telefon 108.

Čevljarske potrebščine

kot usnje vseh vrst, podplate, gamaše, kopita, žreblje, rinke, sukanec (cviren), drete, pop, klince, pile, podlage (futer), pasto, pripravljeno in izgotovljeno obuvalo za odrasle in otroke in druge potrebščine najboljše kakovosti ponuja

IGNAC ZAMUDA

v Gornji Radgoni pri Murskem mostu

Cene nizke.

Postrežba solidna.

Aprovizacija v Gornji Radgoni pri trgovcu Franc Korošec

naznanja, da je sedaj vsake vrste moka za dobiti kakor: bela pšenična, kruhova in koruzna kakor tudi koruza v zrnju. Kupi si jo lahko vsak, kakor tudi peki brez posebnih nakaznic.

Dobijo se tudi vsaki dan sveže droži (kvas) ter jih priporoča tudi drugim trgovcem po engros-ceni.

Naznanilo.

Ivan Vaupotič, mesar v Gornji Radgoni naznanja, da je odprl v Radgoni v dolgi ulici

mesnico,

v prostorih, kjer je bila prej mesnica Bauer.

Sekal bo meso prve vrste vsak dan zjutraj od 6.—10. ure dopoldne za aprovizacijo mesta Radgone in okolice brez vsake posebne nakaznice po sledečih cenah:

Goveje prednje	1 kg K 12.—
Goveje zadnje	1 kg K 14.—
Teletina	1 kg K 12.—
Svinsko	1 kg K 14.—, 16.—
Suho prekajeno meso,	1 kg K 36.—

Se priporoča

Ivan Vaupotič

garnizijski mesar in prekaževalec.

Podpisani vljudno naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem odprl kot mizarski mojster delavnico

v Okoslavcih št. 53 - Sv. Jurij ob Ščavnici
ter bodem izvrševal na malo in veliko vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor **oprave spalnih, jedilnih ter drugih sob, vsa fina in prostejša dela, tudi dela za stavbe, cerkve itd. v popolno zadovoljnost vsakogar in po najnižjih cenah.**

Karel Hojs
mizarski mojster.

Sveže žemlje

se dobe vsak dan od 12. ure do 3. ure pop. in sicer po **30 vinarjev** komad pri **Francu Schönwetter** parna pekarna v RADGONI, Murska ulica.

Glavni trg št. 130

Na novo ustanovljena manufakturna trgovina

Janko Gizej

priporoča manufakturno blago po najnižjih cenah

REX

priznana najboljše aparate in steklenice za vkuhanje sadja in sočivja itd. ima v zalogi

Ivan Kovačič
trgovina s steklom v RADGONI

POSOSJILNICA V GORNJI RADGONI registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Hranilne vloge sprejema od vsakega in njih obrestuje po najvišji obrestni meri. Obresti se pripisujejo koncem vsakega leta brez posebnega naročila h kapitalu. Hranilne knjižice drugih tuzemskih denarnih zavodov se sprejemajo brez vseh stroškov kot hranilne vloge, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so strankam na razpolago položnice kr. poštnega čekovnega urada v Ljubljani št. 10.593. Rentni davek plačuje Posojilnica sama.

Posojila daje pod najugodnejšimi pogoji in sicer na vknjižbo po 4%, na poroštvo po 4 $\frac{1}{2}$ %. Izposujuje tudi na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzema Posojilnica na sebe in dolžnik plačuje svoj dolg pri Posojilnici naprej. Stroški za to ne presegajo nikdar 10 K. Prošnje za vknjižbo novih kakor tudi za izbris plačanih posojil dela Posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsak torek in petek od 9. do 12. ure dopoldne. Ako pa pride na ta dan praznik, uraduje se naslednji dan. Ob uradnih dnevih se sprejema in izplačuje denar. Posojilnica posreduje tudi izplačevanje obresti vojnih posojil brez vsakega odbitka. Sicer pa lahko opravijo stranke vsak dan vse uradne posle in so veljavni, ako njih podpišeta dva v to upravičena funkcionarja.

Pojasnila se dajajo, prošnje sprejemajo in vsi drugi uradni posli izvršujejo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Uradni prostori so v lastni hiši, Gornji Gris št. 8.